

KARTA CHARAKTERYSTYKI (WE 1907/2006)

NovoChrom N

Numer materiału: 276

Specyfikacja 174855

Nr VA

Wersja 1.1 / PL

Opracowano dnia 24.09.2010

Wydano dnia 24.09.2010

1. Identyfikacja substancji / preparatu i firmy

Produkt:

1. Identyfikacja mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikacja substancji lub mieszaniny

NovoChrom N

1.2. Zalecane zastosowania

Do użytku dentystycznego.

1.3. Wytwórca

Spółka Lukadent GmbH

Felsenbergweg 2

D-71701 Schwieberdingen

Telefon +49 (0) 7150/32955

Fax +49 (0) 7150/34113

E-mail: info@lukadent.de

Nr rejestracji REACH: jeśli dostępny, jest wymieniony w pkt. 3

1.3.1. Adres importera:

Marrodent sp. z o.o.

43-300 Bielsko-Biała

ul. Krasińskiego 31

1.4. Odpowiedzialny za kartę charakterystyki:

Anna Ochab

1.5. Telefon awaryjny:

Miejsce udzielania porad awaryjnych - telefon w przypadku objaw zatrucia

dystrybutor tel/fax: 033 810 13 28

tel: 801 36 36 99

1.6. Telefon alarmowy:

42/ 631 47 24 (informacja toksykologiczna w Polsce)

999 lub 112

1.7. E-mail (kompetentna osoba)

anna.ochab@marrodent.pl

2. Identyfikacja zagrożeń

Fizyczno-chemiczne: Podczas topnienia mogą powstawać pary metalowe.

Zagrożenia zdrowia ludzkiego: Nie wdychać pyłów i oparów.

Zagrożenia dla środowiska: Brak znanych zagrożeń.

Inne zagrożenia: brak

Symbole zagrożenia: brak

Zwroty R: brak

GHS

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: brak

Symbole zagrożenia: brak

Doświadczenia na ludziach:

Dotychczas nie są znane skutki uboczne używania produktu.

3. Skład/informacja o składnikach;

Informacje o szkodliwych czynnikach na podstawie Dyrektywy 67/548/UE lub Dyrektywy 1999/45/UE

Nikiel	61,7%
Chrom	25,8%
Molibden	11,0%
Krzem	1,5%

4. Pierwsza pomoc

4.1. Przy wdychaniu

Po wdychaniu pary, dymu, kurzu może wystąpić kichanie i łzawienie.

Możliwe objawy po długoterminowym narażeniu: dolegliwości jelitowo-żołądkowe, duszność, niedociśnienie, skurcze żołądka, gorączka. Objawy mogą nie wystąpić natychmiastowo.

Poszkodowanego należy przenieść na świeże powietrze.

Jeśli objawy utrzymują się, należy wezwać lekarza.

4.2. Przy kontakcie ze skórą

Po kontakcie z pyłami lub oparami należy natychmiast przemyć skórę dużą ilością wody z mydłem.

4.3. Przy kontakcie z oczami

Po kontakcie z pyłami lub oparami natychmiast przemyć oczy dużą ilością wody. Jeśli objawy utrzymują się, należy wezwać lekarza.

4.4. W przypadku połknięcia

Natychmiast skontaktować się z lekarzem.

Zalecenia do szczególnego postępowania z poszkodowanym:

Po długotrwałym kontakcie z pyłami, parą, kurzem, dymem może wystąpić gorączka metaliczna.

4.5. Przy kontakcie z kobaltem

Objawy żołądkowo-jelitowe, zaczerwienienie, niedociśnienie, drgawki, sinica.

Leczenie objawowe.

Po wchłonięciu dużych ilości substancji - przyspieszenie pracy układu pokarmowego.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

5.1. Odpowiednie środki gaśnicze

Odpowiednie są wszystkie środki chłodzące.

5.2. Specjalny sprzęt ochronny dla strażaków

Specjalne wyposażenie ochronne nie jest wymagane.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Produkt nie ulega samospaleniu. Pali się tylko opakowanie oraz materiały palne złożone w pobliżu.

6. Postępowanie w przypadku uwolnienia

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

6.1. Indywidualne środki ostrożności

Środki specjalne nie są konieczne.

Zapewnić odpowiednią wentylację.

Nosić ubranie ochronne.

6.2. Środki ostrożności dotyczące ochrony środowiska i minimalizowanie skutków

Odpowiednie są mechaniczne środki i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia.

6.3. Metody oczyszczania

Zbierać mechanicznie, umieszczać w odpowiednich pojemnikach do usunięcia.

7. Postępowanie z preparatem i magazynowanie

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

7.1. Postępowanie z produktem

7.1.1. Wskazówki dotyczące bezpiecznego posługiwania

Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Należy zapewnić odpowiednią wentylację podczas topienia, lutowania i szlifowania.

Nie można wdychać pyłu i oparów.

Jeśli używa się preparatu zgodnie z przeznaczeniem, nie są wymagane specjalne środki ostrożności.

Przy powstawaniu kurzu lub pary należy stosować środki ochrony indywidualnej.

7.1.2 Wskazówki dotyczące ochrony przeciwpożarowej i wybuchowej

Preparat jest niepalny.

7.2. Magazynowanie

7.2.1. Wymagania wobec pomieszczeń magazynowych i zbiorników

Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w suchym i dobrze wentylowanym miejscu.

Chronić przed przegrzaniem i podgrzewaniem. Przechowywać tylko w oryginalnym opakowaniu.

7.2.2. Wskazówki do przechowywania

Brak.

7.3. Więcej informacji o warunkach przechowywania

Brak.

8. Zapobieganie narażeniu i środki ochrony indywidualnej

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: inne informacje)

8.1 Wartości graniczne narażenia

8.1.1. Nikiel

Nr CAS 7440-02-0

NDS = 0,25 mg/dm³ (8 h)

Ograniczenia oznakowania substancji wchłanianej przez skórę: (DFG MAK)

Ekspozycja TWA

Może być wchłaniany przez skórę

8.1.2. Chrom

Nr CAS 7440-47-3

Ne UE 231-157-5

NDS = 0,5 mg/dm³ (8 h)

8.1.3. Molibden

Nr CAS 7439-98-7

Nr UE 231-107-2

NDS = 4 mg/dm³ (8 h)

NDSCh = 10 mg/dm³ (15 min)

8.2 Składniki, dla których należy przestrzegać wartości graniczne na stanowisku pracy

8.2.1 Oznakowanie materiału dopuszczalna wartość

Składniki, których zawartość powinna być monitorowana w środowisku pracy

brak

Kontrola narażenia

Dodatkowe informacje: Listy kontrolne na podstawie których stworzono tę klasyfikację były aktualne podczas jej przygotowania.

Podczas przetwarzania kobaltu uwalniane są opary.

Należy zapewnić odpowiedni odciąg i napowietrzanie w miejscu pracy oraz podczas pracy maszyn.

8.3 Środki ochrony osobistej

8.3.1 Ogólne środki ochrony i higieny osobistej

Podczas pracy nie wolno jeść, pić ani palić. W czasie przerw i po zakończeniu pracy należy umyć ręce i twarz.

Nie wolno wdychać oparów i kurzu.

8.3.2 Szczególne środki ochrony i higieny osobistej

Po przekroczeniu najwyższych dopuszczalnych stężeń lub w przypadku wycieku/rozlania wskazane jest stosowanie środków ochrony dróg oddechowych.

8.3.3. Ochrona rąk

Rękawice

8.3.4. Ochrona dróg oddechowych

Podczas pracy przy niewystarczającej wentylacji należy używać respiratora z filtrem P3.

8.3.5. Ochrona oczu

Okulary ochronne z osłonami bocznymi

W przypadku obecności dymu lub kurzu należy używać gogli.

8.3.6. Ochrona skóry i ciała

W przypadku powstania par kobaltu należy zmienić zanieczyszczone ubranie.

Przed pracą należy stosować odpowiednie środki ochrony skóry.

Po pracy należy oczyścić skórę i zaaplikować krem.

Zaleca się profilaktyczną ochronę skóry.

9.1. Informacje ogólne

Stan fizyczny	stały
Kolor	biały
Zapach	bezwonny

9.2. Ważne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska

pH - wartość (20 ° C)	nie dotyczy
Zmiana stanu	
Temperatura topnienia	1260 - 1320 ° C
Temperatura wrzenia	nie określono
Temperatura zapłonu	nie dotyczy
Palność	
Granice wybuchowości niższe	nie określono
Granice wybuchowości wyższe	nie określono
Temperatura zapłonu	nie dotyczy
Gęstość (20 ° C) [g / ml]	8,2 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie	nie określono
prędkości parowania	nie określono
Ciśnienie pary [kPa]	nie określono
Lepkość [mPas]	nie określono
Właściwości utleniające	nie

9.3 Dodatkowe dane

9.3.1 Rozkład termiczny (°C): nie dysponujemy

9.3.2 Gęstość par (powietrze = 1): nie dysponujemy

9.3.3 Liczba odparowywania: nie dysponujemy

10. Stabilność i reaktywność

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

10.1. Warunki których należy unikać

Brak

10.2. Materiały, których należy unikać

Brak.

10.3. Niebezpieczne produkty rozkładu

Ogrzewanie do temperatury powyżej temperatury topnienia składających się na preparat metali powoduje powstawanie par metali.

10.4 Niebezpieczne reakcje

Nie występują.

10.5 Dodatkowe dane

Brak rozkładu w przypadku przechowywania i stosowania zgodnie z zaleceniami.

11. Informacje toksykologiczne

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

Uwagi ogólne: Dane toksykologiczne są niedostępne. Brak klasyfikacji metodą obliczania z dyrektywy dotyczącej preparatów.

Praktyczne doświadczenia na podstawie ludzi
brak.

11.1. Badania toksykologiczne:

11.1.1. Toksyczność o ostrym przebiegu

nie określono

Kontakt ze skórą: nie określono

Działanie drażniące / żrące na oczy: nie określono

Uczulenia: nie określono

Wdychanie: nie określono

11.2. Nieostra / chroniczna toksyczność

Działanie rakotwórcze: nie dysponujemy.

Działanie mutagenne: nie dysponujemy

Działanie teratogenne: nie dysponujemy

Działanie narkotyczne: nie dysponujemy

11.3. Inne informacje

Dane toksykologiczne są niedostępne. Brak klasyfikacji metodą obliczania z dyrektywy dotyczącej preparatów. Obecnie nie są znane szkodliwe skutki pracy z substancją/mieszaniną.

Przy właściwej obsłudze i przechowywaniu preparatu nie występują niebezpieczne reakcje.

12. Informacje ekologiczne

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

12.1 Dane odnośnie eliminacji (Trwałość i zdolność rozkładu)

nie określono

12.2 Zachowanie w środowisku

nie określono

12.3 Działanie ekotoksyczne, toksyczność wody

Rodzaje stopów rozpuszczalnych w wodzie. Przenikanie do gleby, wody i systemów ściekowych.

12.4 Dalsze dane do ekologii

12.4.1 Wartość CSB mg/g : nie dysponujemy.

12.4.2 1 Wartość BSB5, mg/g nie dysponujemy.

12.4.3 Wskaźnik AOX: nieznan

12.4.4 ChZT/BZT5 [mg/dm³]: nie dysponujemy.

12.4.5 Składniki istotne pod kątem ekologicznym: brak

12.5. Informacje ogólne:

Ekologiczne dane nie są dostępne. Brak klasyfikacji metodą obliczania z dyrektywy dotyczące preparatów.

13. Postępowanie z odpadami

(w celu uzyskania dodatkowych informacji patrz punkt 16: Inne informacje)

13.1. Rekomendacja

W miarę możliwości recykling jest preferowany.

Kod odpadu

zużytego preparatu: 070799 - Inne niewymienione odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania innych niewymienionych produktów chemicznych

opakowania: 150102 opakowania z tworzyw sztucznych

opakowanie zanieczyszczone produktem (zawierające resztki produktu): 150102 opakowania z tworzyw sztucznych

13.2. Właściwe postępowanie z pakowaniem

Puste pojemniki należy oddać firmie posiadającej odpowiednie uprawnienia w zakresie zbierania odpadów.

Zanieczyszczone opakowania należy opróżnić, po odpowiednim oczyszczeniu można je oddać do recyklingu.

Opakowanie niemożliwe do wyczyszczenia należy usunąć podobnie jak produkt.

14. Informacje o transporcie

14.1. Transport lądowy (ADR/RID)

nie podlega

- Kod klasyfikacyjny: brak

- Etykieta: brak

- ADR LQ: brak

14.2. Statek śródlądowy (ADN / ADNR)

Transport morski (IMDG)

Klasyfikacja zgodnie z IMDG:

nie podlega

- EMS: brak

- Etykieta: brak

IMDG LQ: brak

14.3. Transport lotniczy (ICAO-TI / IATA-DGR)

nie podlega

Klasyfikacja zgodnie z IATA: brak

- Etykieta: brak

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych.

Scenariusz narażenia: nie określono

Raport bezpieczeństwa chemicznego: nie określono

Oznakowanie zgodne z Dyrektywami UE

Inne dane według Dyrektywy o preparatach niebezpiecznych (1999/45/WE): bez oznakowania

Klasa szkodliwości NWG – brak szkodliwości dla wody

Ocena na podstawie niemieckiego rozporządzenia w sprawie klasyfikacji substancji niebezpiecznych dla wód (VwVwS), Załącznik 1

Etykietowanie: Produkt nie wymaga etykiety z pełną informacją.

Symbole zagrożenia: brak

Zwroty R: brak

Zwroty S: brak

Specjalne oznakowanie: nie dotyczy.

Zezwolenie, TYTUŁ VII: nie dotyczy

Ograniczenia, TYTUŁ VIII: nie dotyczy

15.1. Przepisy krajowe i unijne

Wszystkie wymienione składniki chemiczne tego produktu istnieją w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji (EINECS), lub są wyłączonymi polimerami, których monomery istnieją w EINECS.

Klasyfikacja wykonana w oparciu o metody określone w dyrektywie 1999/45/WE.

Regulacje prawne:

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. U. UE L136 z dnia 29 maja 2007 r) ze zmianami 987/2008, 134/2009, 552/2009, 276/2010, 453/2010, 143/2011, 207/2011, 252/2011, 253/2011, 366/2011.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31 grudnia 2008 roku) ze zmianami 790/2009, 286/2011. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1336/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 w celu dostosowania go do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (Dz. Urz. UE L 354 z 31 grudnia 2008 roku).

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. nr 63 poz. 322 z 2011 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. nr 215 poz. 1588 z 2007 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171 poz. 1666 z 2003 r.) z późn. zmianami (Dz. U. nr 243 poz. 2440 z 2004 r., Dz. U. nr 174 poz. 1222 z 2007 r., Dz. U. nr 43 poz. 353 z 2009 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 lutego 2010 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. nr 27 poz. 140 z 2010 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. nr 53 poz. 439 z 2009 r.).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259 poz. 2173 z 2005 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. nr 11 poz. 86

z 2005 r.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 217 poz. 1833 z 2005 r. ze zmianami Dz. U. nr 212 poz. 1769 z 2005 r., Dz. U. nr 161 poz. 1142 z 2007 r., Dz. U. nr 105 poz. 873 z 2009 r., Dz. U. nr 141 poz. 950 z 2010 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. nr 280 poz. 2771 z 2004 r.).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. nr 168 poz. 1762 z 2004 r.) z późniejszymi zmianami (Dz. U. nr 39 poz. 372 z 2005 r., Dz. U. nr 127 poz. 887 z 2006 r., Dz. U. nr 159 poz. 1131 z 2006 r., Dz. U. nr 239 poz. 1731 z 2006 r., Dz. U. nr 1 poz. 1 z 2007 r., Dz. U. nr 116 poz. 806 z 2007 r., Dz. U. nr 190 poz. 1163 z 2008 r.).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62 poz. 628 z 2001 r.) z późn. zmianami.

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199 poz. 1671 z 2002 r.) oraz Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 27 poz. 162 z 2009 r.).

15.2. Ograniczenia zawodowe

Przestrzegaj ograniczeń zawodowych dla nieletnich. Przestrzegać ograniczeń w zatrudnianiu kobiet w ciąży i karmiących. Unikaj wdychania oparów.

Informacje zgodnie z 1999/13/WE o ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych lotne związki organiczne LZO - zawartości 0%

16. Inne informacje

Pełna treść zwrotów R wymienionych w rozdziale 2 i 3: brak zwrotów R

Rozszerzenia skrótów:

ADR: Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

RID: Przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych do umowy o Międzynarodowej Kolejowej Komunikacji Towarowej

IMDG: Międzynarodowy kodeks ładunków niebezpiecznych transportowanych drogą morską

IATA: Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych

IATA-DGR: Przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych wydane przez Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych

ICAO: Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego

ICAO-TI: Instrukcje techniczne wydane przez Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego (ICAO)

GHS: Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów

AOX: Ulegające adsorbencji organicznie związane chlorowco-pochodne

Doświadczenia na ludziach: Szkodliwe skutki pracy z preparatem nie są znane do tej pory.

Dane i informacje zawarte w karcie są oparte na literaturze i obecnym stanie wiedzy i dotyczą tylko i wyłącznie opisywanego produktu. Informacje te mają na celu dostarczyć zaleceń dotyczących bezpiecznego obchodzenia się z produktem, przechowywania, transportu i utylizacji. Dane te

dotyczą tylko produktu wymienionego w karcie.

Informacji z karty nie można odnieść do produktu powstałego przez połączenie mieszaniny z inną substancją, przetwarzanie, poddanie obróbce.

Niniejsza karta charakterystyki dezaktualizuje i unieważnia poprzednią wersję karty.

Producent: Lukadent GmbH – Schwieberdingen

Opracowano dnia 24.09.2010

Wydano dnia 24.09.2010